

Datastrategi for Undervisningsministeriet 2017 - 2020

Baggrund

Den stigende digitalisering har de seneste år øget mængden af data på uddannelsesområdet markant – fx via nye it-løsninger som digitale læremidler og læringsplatforme. Samtidig udvikles nye og delvist automatiserede analyse- og præsentationsmetoder, som kan udnytte data og skabe ny viden, vi ikke tidligere har haft mulighed for - eksempelvis tekstanalyse til plagiatkontrol, automatiserede beslutningsstøtteværktøjer mm. Mens mængden af og adgangen til centrale data stiger støt, fx gennem ministeriets åbenhedsinitiativ, ser vi med udbredelse af digitale læremidler og læringsplatforme næsten en eksplosion i omfanget af lokale data – både kvalitative og kvantitative - på uddannelsesområdet.

De mange nye muligheder åbner døre for i højere grad at anvende data lokalt på skolerne, og kan give struktureret viden på områder, der hidtil ikke har været belyst med data. Der er bredt i uddannelsessektoren et stigende fokus på at kunne skabe mere direkte værdi for udvikling, læring og undervisning med brug af data – fx ved at lærere, elever og forældre får et bedre løbende billede af elevernes faglige progression.

For Undervisningsministeriet indeholder de seneste års reformer nogle mål med tilhørende indikatorer, der tilskynder skoler og institutioner til en øget brug af data i deres lokale ledelse. Det indebærer bl.a. en stigende efterspørgsel på, at data til ministeriets og sektorens policy-, opfølgings- og kvalitetsarbejde er aktuelle og formidles brugervenligt. Undervisningsministeriet har fået opbygget et nyt datavarehus, der øger muligheden for både centralt i ministeriet og lokalt i sektoren at blive endnu bedre til at basere beslutninger og handlinger på relevant data.

Stigende datamængder og en global sikkerhedstrend, hvor risiko for uretmæssig adgang til følsomme data, snyd m.v. stiger, har som naturlig konsekvens, at risikobilledet bliver mere alvorligt, også på undervisningsområdet. Der er derfor behov for et styrket fokus på it-sikkerhed og databeskyttelse.

På den baggrund har Undervisningsministeriet udarbejdet en datastrategi for arbejdet frem mod 2020, hvis tre visioner forklares nærmere nedenfor.

Visioner i strategien

Vision: Med aktuelle og pålidelige data styrker ministeriet uddannelsespolitikken, styringen og kvalitetsarbejdet i sektoren

Visionen om 'data til styring og kvalitetsudvikling' afspejler, at der allerede i dag eksisterer en betydelig kompetence og udbredelse af data til styring og betjening af minister og Folketing, som fortsat skal kvalitetsudvikles.

Målet er bl.a. at øge brugen af datavarehusets data både bredt i ministeriet og i sektoren. Flere af strategiens aktiviteter drejer sig således om at gennemføre forskellige former for opkvalificering og træning af ministeriets medarbejdere, således

at Undervisningsministeriet arbejder mere databaseret, og der fx vil være flere tal i sager og taler. Andre initiativer har til formål at præsentere nøgletal bedre visuelt, fx ved at udvide Åbenhedsinitiativet og ved at udvikle bedre værktøjer, som ministeriet kan anvende i mødet med sektoren.

Et andet mål er, at datavarehuset skal være den centrale platform for ministeriets data. Datavarehuset skal udbygges med relevante data på tværs af hele ministeriets område, og der skal gradvis ske en udfasning af ministeriets hidtidige databank, efterhånden som der findes databeredskab i datavarehuset. Arbejdet med data effektiviseres samtidigt ved at der etableres bedre processer for indsamling og udveksling af data, som kan præsentere ministeriets data i andre produkter og sammenhænge. Der er bl.a. behov for at få flere data om overgange mellem de forskellige dele af skolesystemet. Ligeledes vil data om kompetencebehov og arbejdsmarked blive inddraget i analyser af praktikpladssituationen og voksen- og efteruddannelsesområdet.

Analysearbejdet skal styrkes gennem flere dagsordenssættende analyser og bedre data til ministeriets medarbejdere. Der vil være fokus på, at data kan præsenteres hurtigere, og STIL vil arbejde på at anvende nye analysemetoder, der fx kan indfange tendenser og udviklingstrends, håndtere flere store datasæt og kombinerede datakilder. Datavarehuset vil også i fremtiden have til formål at gøre data mere tilgængelige og på nem og overskuelig vis tilvejebringe mere viden for brugerne ud fra data. En tættere kontakt til sektoren er i den sammenhæng også et indsatsområde, således, at data i højere grad er tilpasset sektorenes behov og bedst muligt kan indsamles uden unødigt belastning.

Vision: Data anvendes af uddannelsesinstitutionerne til at fremme elevens læring og vej igennem uddannelsessystemet

For den anden vision omkring 'data i læring' er der tale om et endnu umodent, men særdeles vigtigt og voksende område, hvor ministeriet kan understøtte skoler, institutioner og pædagogisk personale i at skabe mere direkte værdi med data for den enkelte elev i undervisnings- og vejledningssituationer.

Der gennemføres bl.a. en række pilotprojekter i samarbejde med sektorerne og med it-leverandører, således at der kan videreformidles erfaringer med, hvordan data kan sættes i spil lokalt og i de forskellige sektorer, så læring fremmes. Et eksempel herpå er det allerede igangsatte projekt om progressionsdata på grundskoleområdet. Andre initiativer vil dreje sig om at skabe mere opmærksomhed på, hvordan lærerne kan få mest mulig viden ud af data fra nationale test, overgangsdata og trivselsdata. Ligeledes har strategien fokus på aktivt at formidle gode eksempler og metoder for dataanvendelse og således være toneangivende for, hvordan data sættes i spil internt i ministeriet og til sektoren. Fx vil det være et væsentligt virkemiddel, at læringskonsulenterne bliver dataambassadører og bærere af viden om dataunderstøttet læring.

Et mål for fremme af elevernes læring og vej igennem uddannelsessystemet er at gøre ministeriets it-løsninger mere smarte og at få eksisterende data om elever og deres uddannelsesveje bragt mere i anvendelse. Her vil strategien blive understøttet af et løbende fokus på at integrere dataopsamling og analysekomponenter, når STIL kravspecificerer nye it-produkter. Dermed vil datastrategien også føre til, at

STIL skal arbejde mere strategisk med at udnytte data – både statistiske data og administrative data.

Læringsplatforme og LMS-systemer indeholder en række data om elevernes læring og er således en helt central kilde til ny og struktureret viden. En central forudsætning er imidlertid, at data i sådanne platforme er veldefinerede og kan udveksles – lokalt – og mellem forskellige leverandører. Derfor fortsætter arbejdet med at standardisere begrebsanvendelsen omkring læremidler, progression, læringsforløb mm.

Vision: STIL er en af de mest anerkendte og professionelle data-organisationer i staten

Det operationelle ansvar for ministeriets arbejde med den tredje vision vedr. 'den professionelle dataorganisation' er forankret i Styrelsen for IT og Læring. Denne vision lægger bl.a. vægt på databeskyttelsesområdet som forudsætning for med succes at kunne udbrede og håndtere stigende datamængder. En række aktiviteter vil gå på at udfylde den nye persondataforordning med de krav den stiller, samt at påtage sig en vejledende rolle om it-sikkerhed overfor sektoren.

Hensigten er at skabe en endnu mere professionel og systematisk dataorganisation. Derfor er der fokus på at udvikle ministeriets dataindsamlinger, så de bliver mere ressourceeffektive samtidig med, at validerings- og kvalitetsrutiner styrkes og dokumenteres. STIL skal følge "markedstrends", udvikle nye analyse- og visualiseringsværktøjer for ministeriets data og tage nye metoder i brug fx inden for analyticsområdet.

Endvidere er der her fokus på kendskab til brugernes behov bl.a. ved at nedsætte brugerpaneler, professionalisere brugersupporten og at se mere systematisk på, hvordan brugerne anvender ministeriets løsninger.